

BÀI 4

BIỂU ĐỒ CỘT - BIỂU ĐỒ CỘT KÉP

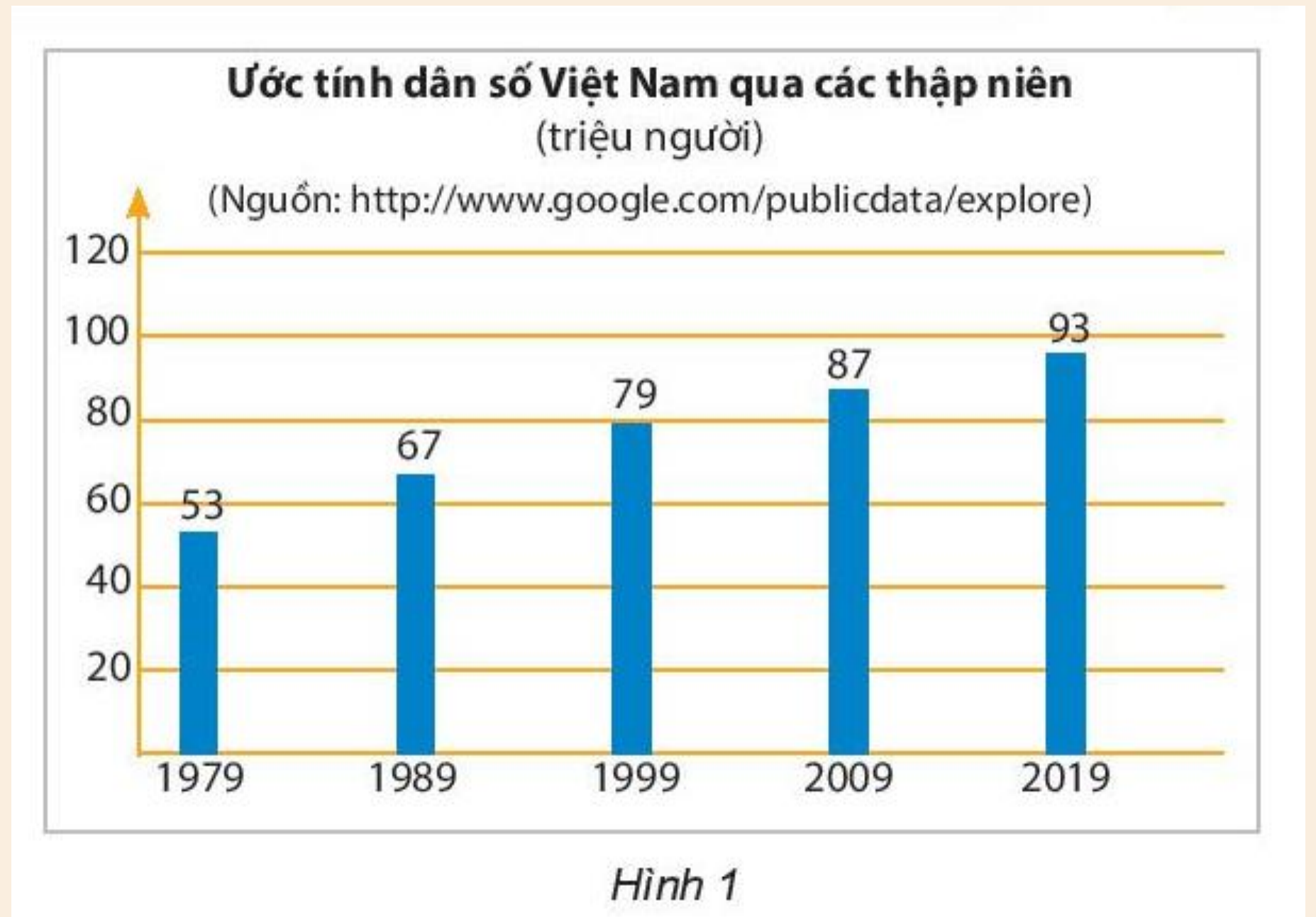

1. Ôn tập biểu đồ cột

Theo em có nên dùng biểu đồ tranh để biểu diễn số liệu ở Hình 1 không? Tại sao?

- Số liệu có đơn vị quá lớn.
 - Các số liệu có đuôi là các số lẻ không đều nhau.
- => Dùng biểu tượng để biểu diễn sẽ nhiều, tốn thời gian và khó thực hiện.

2. Đọc biểu đồ cột

Khi đọc biểu đồ cột, ta nhìn theo một trục để đọc danh sách các đối tượng thống kê và nhìn theo trục còn lại để đọc số liệu thống kê tương ứng với các đối tượng đó (cần lưu ý thang đo của trục số liệu khi đọc các số liệu).

3. Vẽ biểu đồ cột

Để vẽ biểu đồ cột biểu diễn bảng số liệu, ta thực hiện các bước sau:

Bước 1: Vẽ hai trục ngang và dọc vuông góc với nhau:

- Trục ngang: Ghi danh sách đối tượng thống kê.
- Trục dọc: Chọn khoảng chia thích hợp với dữ liệu và ghi số ở các vạch chia.

Bước 2 : Tại vị trí các đối tượng trên trục ngang, vẽ những cột hình chữ nhật:

- Cách đều nhau;
- Có cùng chiều rộng;
- Có chiều cao thể hiện số liệu của các đối tượng, tương ứng với khoảng chia trên trục dọc.

Bước 3: Hoàn thiện biểu đồ:

- Ghi tên biểu đồ.
- Ghi tên các trục và ghi số liệu tương ứng trên mỗi cột (nếu cần).

4. Giới thiệu biểu đồ cột kép

Để so sánh một cách trực quan từng cặp số liệu của hai bộ dữ liệu cùng loại, người ta ghép hai biểu đồ cột thành một biểu đồ cột kép.

5. Đọc biểu đồ cột kép

Đọc biểu đồ cột kép cũng tương tự như đọc biểu đồ cột, nhưng lưu ý với mỗi đối tượng thống kê, ta thường đọc một cặp số liệu để tiện so sánh sự hơn kém, tăng giảm.

6. Vẽ biểu đồ cột kép

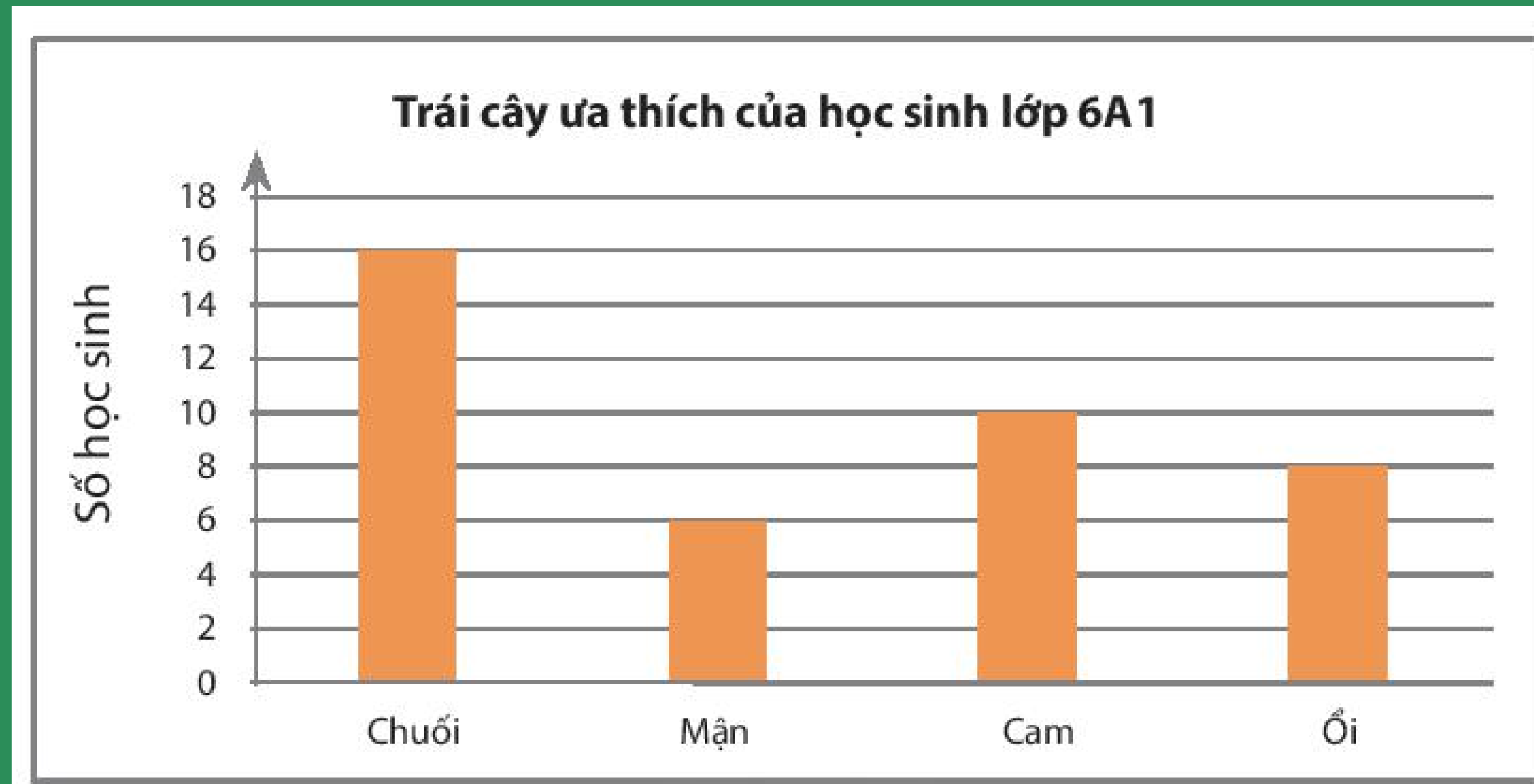

Cách vẽ biểu đồ cột kép tương tự như cách vẽ biểu đồ cột. Nhưng tại vị trí ghi mỗi đối tượng trên trục ngang, ta vẽ hai cột sát cạnh nhau thể hiện hai loại số liệu của đối tượng đó. Các cột thể hiện của cùng một bộ dữ liệu của các đối tượng thường được tô chung một màu để thuận tiện cho việc đọc biểu đồ.

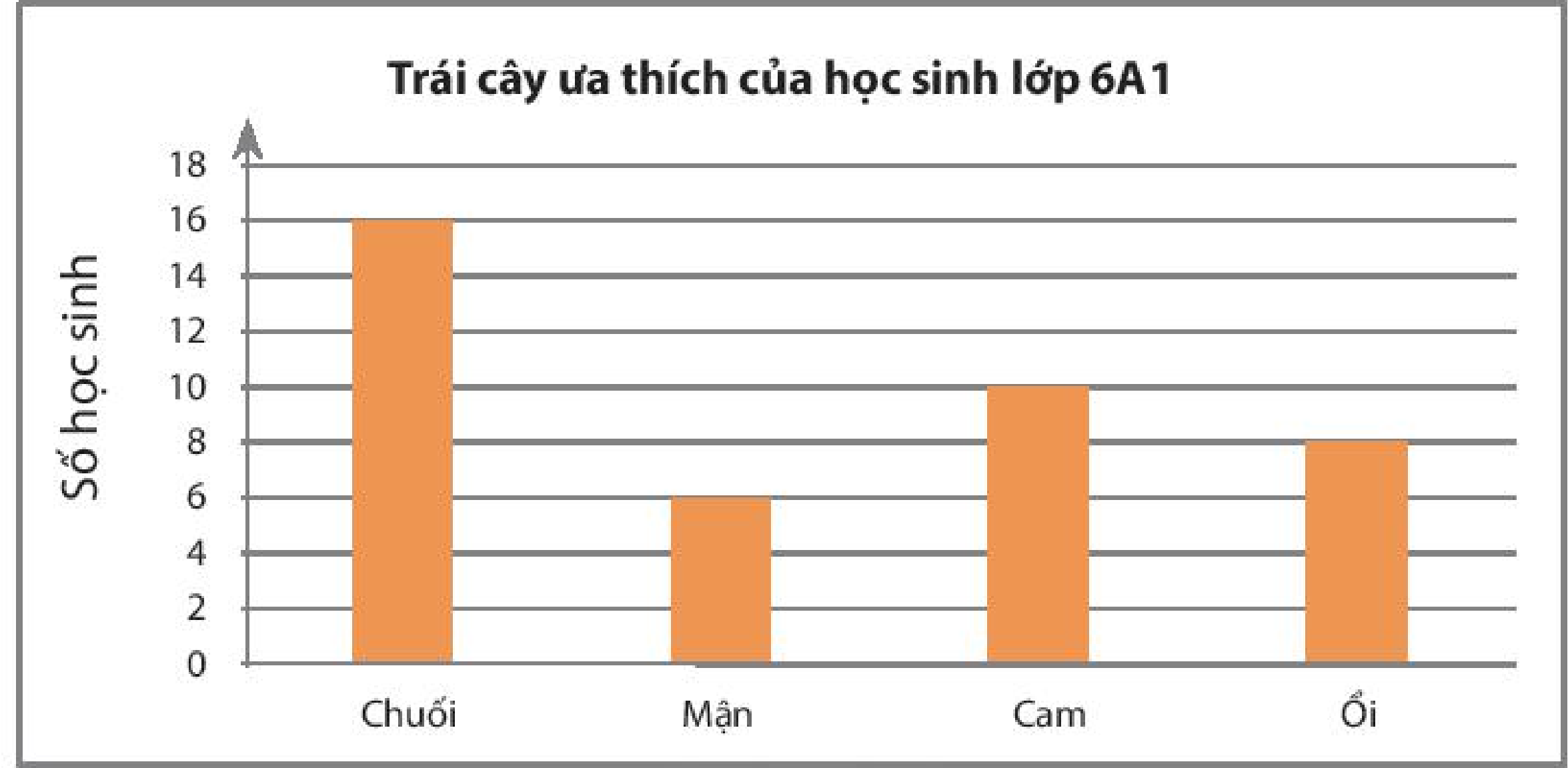

LUYỆN TẬP

Bài 1/SGK – Tr116: Hãy đọc thông tin về loại trái cây ưa thích của các bạn học sinh lớp 6A1 trong biểu đồ cột sau đây và lập bảng thống kê tương ứng.

- Các loại trái cây được ưa thích là: chuối, mận, cam, ổi.
- Trong đó, chuối có 16 bạn ưa thích, mận có 6 bạn ưa thích, cam có 10 bạn ưa thích, ổi có 8 bạn ưa thích.

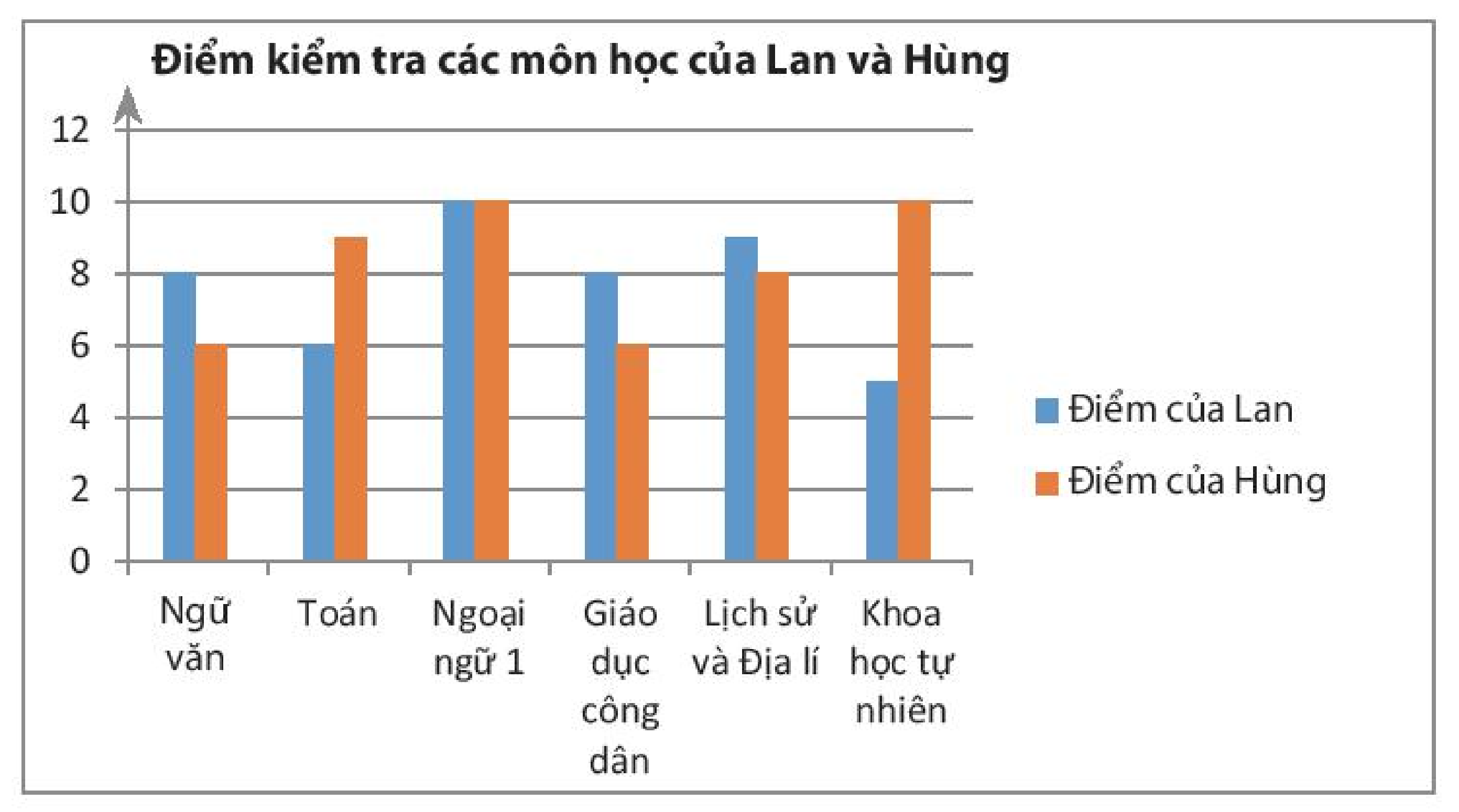

- Bảng thống kê:

Trái cây ưa thích của học sinh lớp 6A1

Loại trái cây	Chuối	Mận	Cam	Ổi
Số học sinh	16	6	10	8

Bài 3/SGK – Tr116: Đọc biểu đồ cột kép biểu diễn điểm kiểm tra các môn học của hai bạn Lan và Hùng sau đây và nêu nhận xét của em.

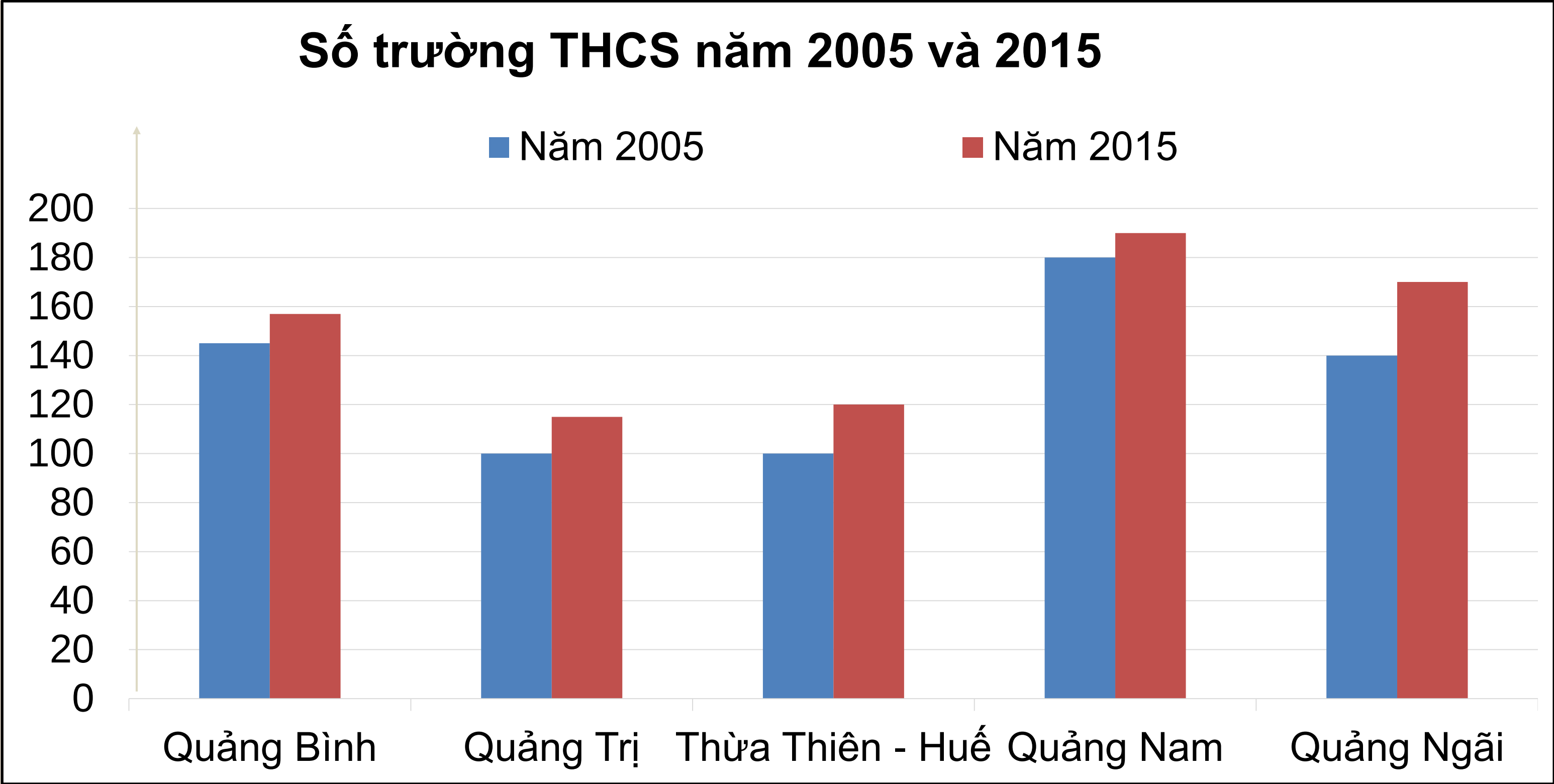
Đọc điểm kiểm tra của Lan và Hùng:

Môn học	Điểm của Lan	Điểm của Hùng
Ngữ văn	8	6
Toán	6	9
Ngoại ngữ 1	10	10
Giáo dục công dân	8	6
Lịch sử và Địa lí	9	8
Khoa học tự nhiên	5	10

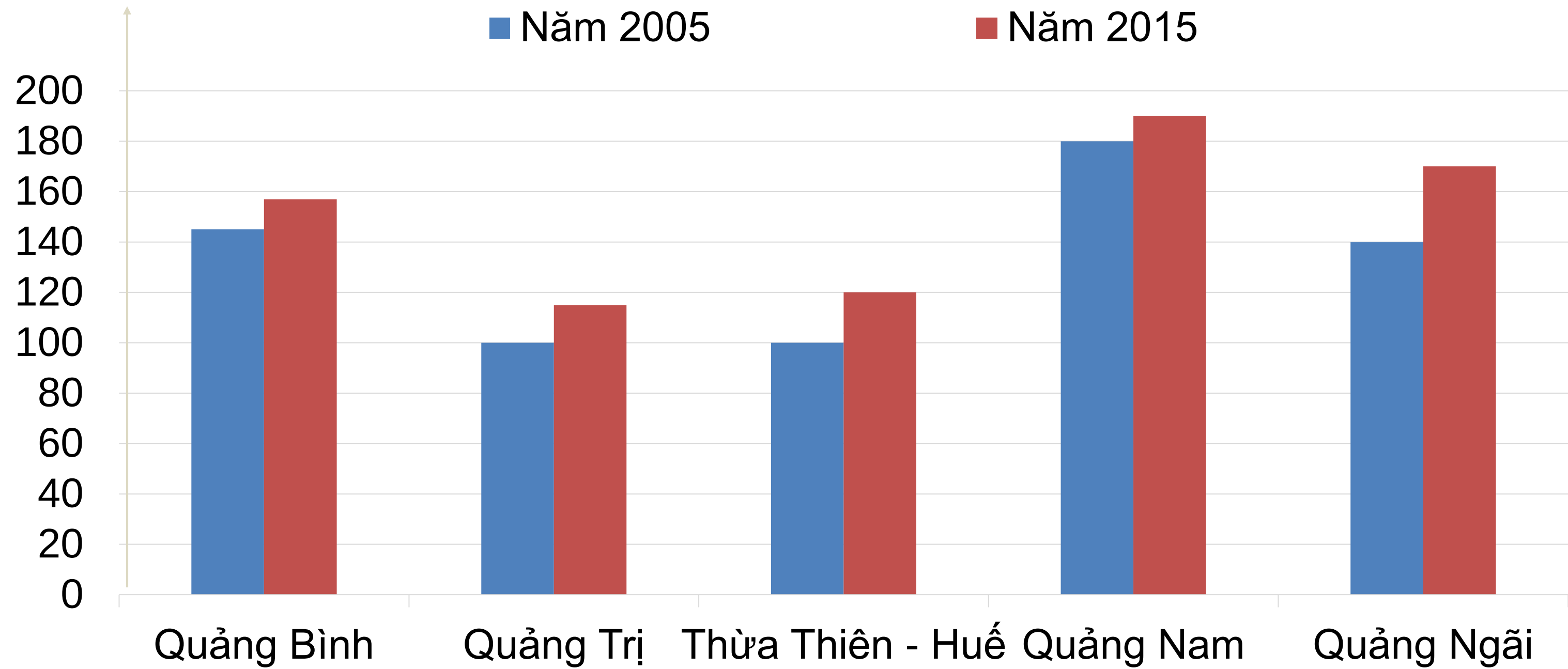
Nhận xét:

- Lan học tốt hơn Hùng các môn Ngữ văn, Giáo dục công dân, Lịch sử và địa lý.
- Hùng học tốt hơn Lan các môn Toán và Khoa học tự nhiên.
- Môn Ngoại ngữ 1 hai bạn giỏi như nhau.

Bài 5/SGK – Tr117: Số lượng trường Trung học cơ sở (THCS) của 5 tỉnh miền Trung trong năm 2005 và 2015 (theo số liệu của Bộ giáo dục và Đào tạo năm 2015) được cho trên biểu đồ cột kép sau:

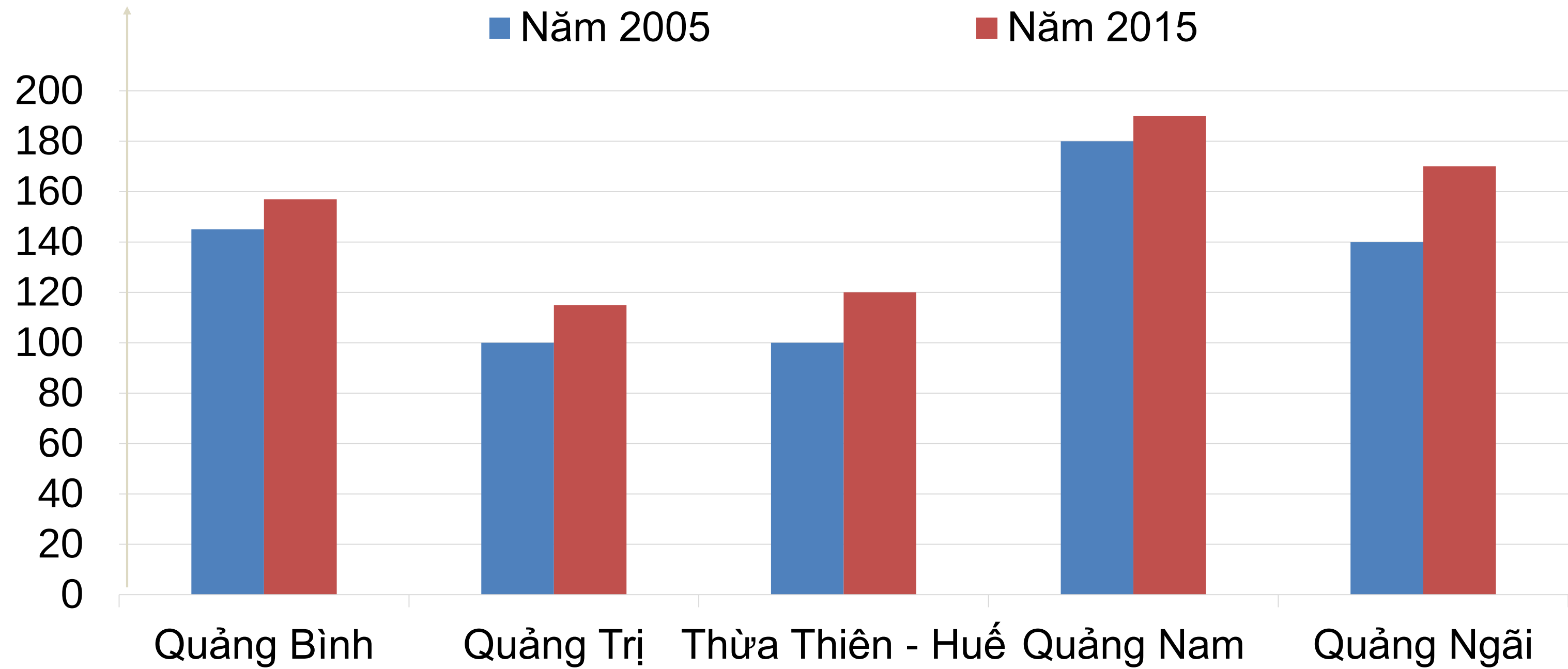
Số trường THCS năm 2005 và 2015

Hãy kiểm tra xem các khẳng định dưới đây là đúng hay sai.

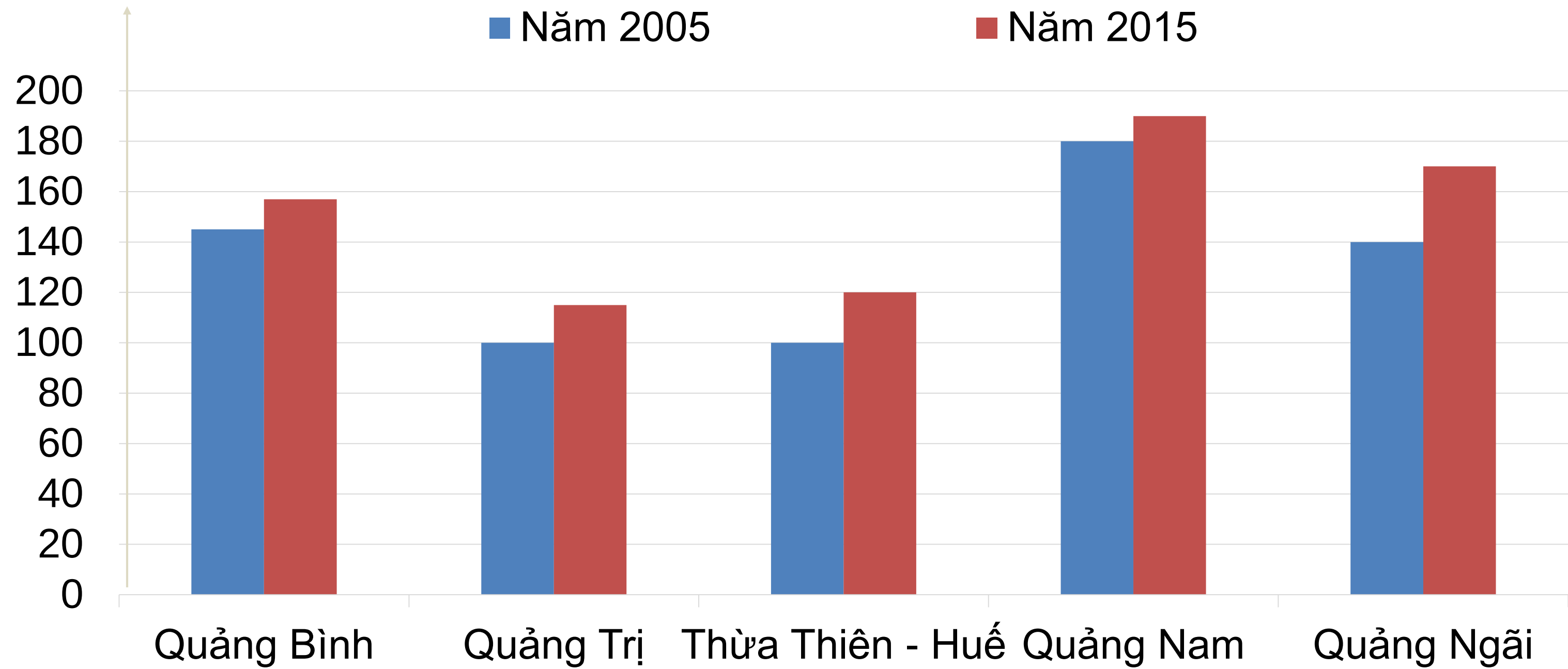
a) Vào năm 2015, tỉnh Thừa Thiên – Huế có hơn 100 trường THCS. **ĐÚNG**

Số trường THCS năm 2005 và 2015

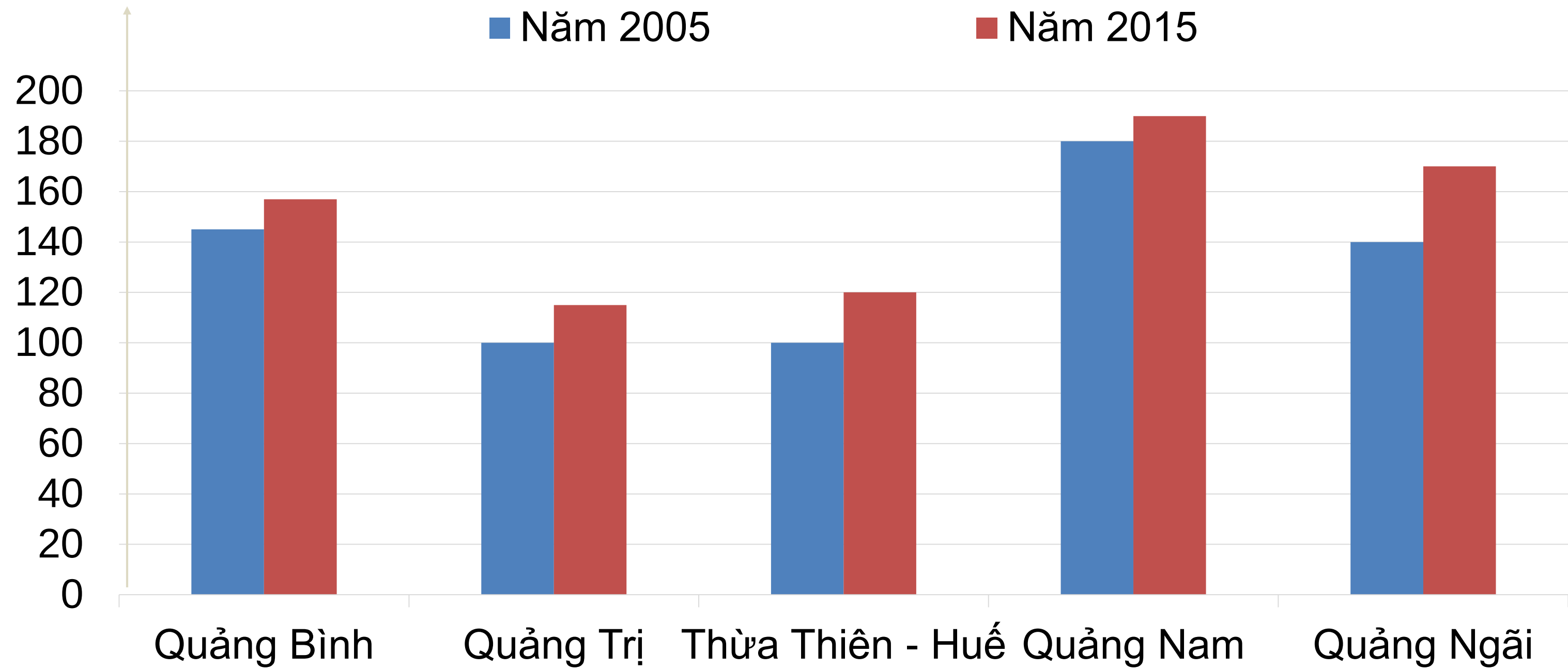
b) Vào năm 2005, tỉnh Quảng Ngãi có nhiều trường THCS hơn tỉnh Quảng Bình. **SAI**

Số trường THCS năm 2005 và 2015

c) Vào năm 2015, số trường THCS của tỉnh Quảng Nam nhiều hơn hai lần số trường THCS của tỉnh Quảng Trị. **SAI**

Số trường THCS năm 2005 và 2015

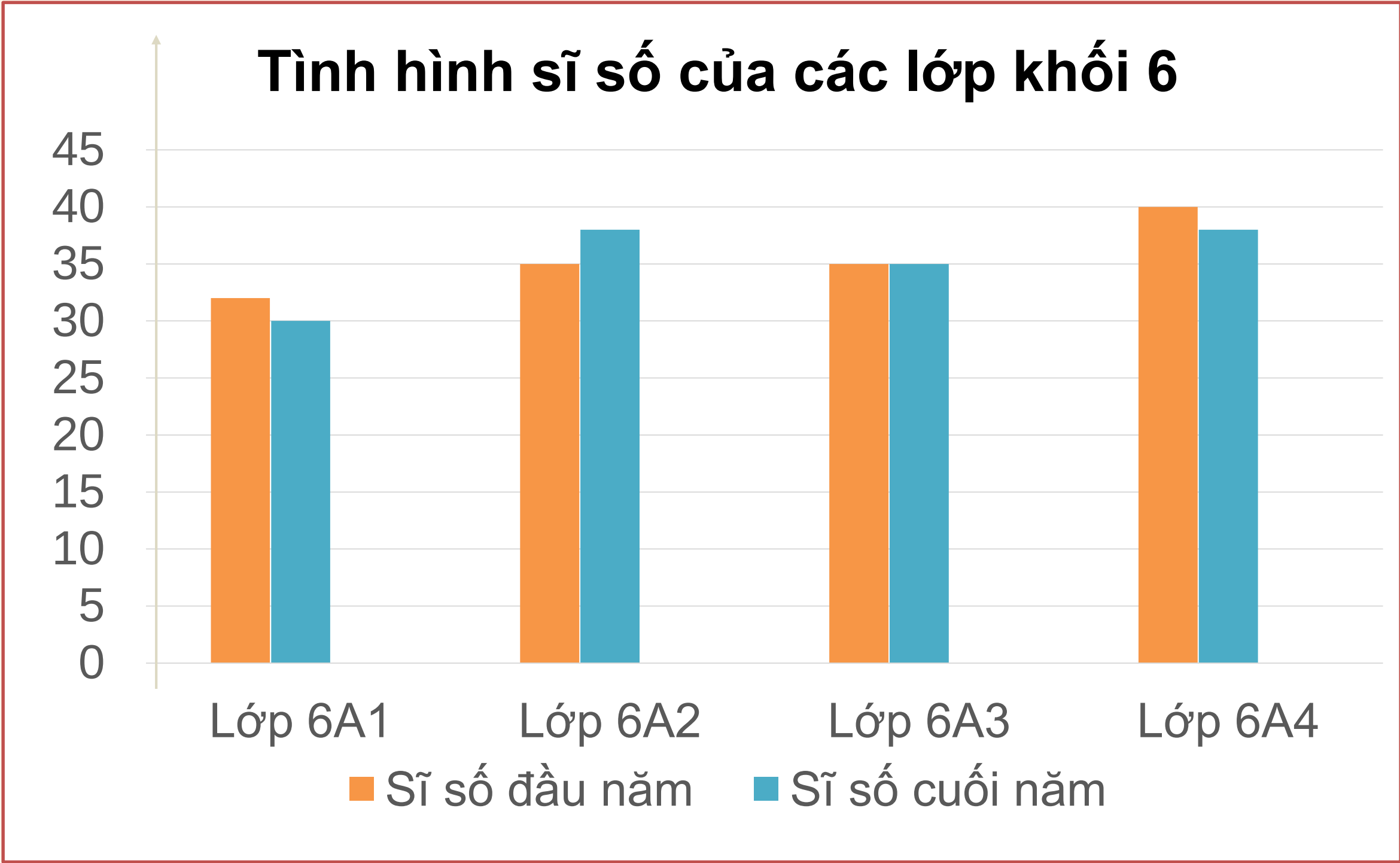

d) Số trường THCS của các tỉnh năm 2015 đều cao hơn năm 2005. **ĐÚNG**

Bài 4/SGK – Tr117: Vẽ biểu đồ cột kép biểu diễn sĩ số học sinh đầu năm học và cuối năm học của 4 lớp khối 6 được cho trong bảng sau.

Từ bảng số liệu, ta vẽ được biểu đồ như sau:

Lớp	Sĩ số đầu năm	Sĩ số cuối năm
6A1	32	30
6A2	35	38
6A3	35	35
6A4	40	38

Bài 6/SGK – Tr117: Hãy nêu một tình huống thống kê trong lớp mà em có thể dùng biểu đồ cột kép để thể hiện dữ liệu và hãy thực hành vẽ biểu đồ cho tình huống đó.

VD: Tổng kết số lượng điểm 10 trong học kì 1 và học kì 2 của từng tổ trong lớp 6A.

